

## Ž-ICKÉ IDYLY

černý a bílý  
brusím po vodě a čerstvě  
lidem se volá

Za mými  
nevyláha  
nehradí  
pitomá

Pokrač  
odraz  
a jde se  
jakou

Lajdák trochu otlučený,  
nemytý a nekrmený  
brousím po lesích a lukách,  
lidem se vyhnu.

5      Za zvěří se dívám tklivě,  
nevyhlížím přívětivě;  
nejraději osloví mne  
pitoma četník.

10      Pokropím ho drobným smíchem,  
odrazí hned se svým břichem  
a jde se ptát do hospody,  
jakou řeč vedu.

Chléb a svobodu. To je dvanáct liter.  
Ach, běda těm, kdo víc chtějí nedovedou  
při rudých východech sociálních jiter,  
kdy stříká horká krev v dnů jednotvárnost šedou.

5       Víc chtějí! Všecko chtějí! Celou abecedu  
a všechny její liter smělé komplikace!  
Vše, čeho život žádá a co dává v sledu,  
vše, co je plamen, rozkoš, nadšení a práce.

10       Chléb a svobodu! To vždycky málo bylo  
a ještě méně tím lidé rozuměli.  
My chceme prostě vše, i to, co se jen snilo,  
naš hlad je bez konce a my jsme věčně bdělí.

### III

Je krásný les ve hnědé, žluté, rudé,  
má slunce ještě vůli zahřívát,  
nu, a já hřeji tělíčko své chudé  
na cestě doubím, které mám tak rád.

5      Života štěstí, slyším zpívat štěstí  
ve větru, jímž mne podzim celuje  
a jenž si lesem volnou cestu klestí,  
že listí směje se a tancuje.

10      A myslím na všechno, co ještě snesu,  
na rány, polibky a naděje...  
Až zemru, zaneste mě v náruč lesu,  
tam ztuhlé srdce znova okřeje.

Noc temná je. Poslední domky města,  
poslední lucernu nechal jsem za sebou.  
Jdu tmou.

5 Císařskou silnicí. Trochu sněhu se bělá.  
A boží muka... Jde pobožný muž.  
Mám nůž.

Světýlko v dálce. Tam jsem už doma.  
Hospoda svítí. Tam napájí lid,  
nu, žid.

10 Žid, farář a četník. Naši páni.  
Bůh nula. Není. Pán pánů v dálce. Ti tři moc.  
A noc.

Šlo jaro, léto, podzim šel, jde zima;  
 šli dnové něhy, jež jak dívka jímá,  
 a dnové smutní jako dětské štkání  
 a bouřliví jak davů procitání.

5 Šli dnové přes kopce a jejich lesy...  
 Jsou vzpomínky, jak siná mračna děsí,  
 a jiné vonné jako hebká ruka.  
 Dnů jedněch štěstí zlatí druhých muka.

10 Ty kopce kol však neochvějně stojí.  
 Dnů jedněch rány slunce druhých hojí.  
 A kopce poslušně svou barvu mění  
 a lesů rozmary i slunná snění.

Jdu první jarní den tiše světit k lesu,  
 je skoro soumrak již a volají se ptáci.  
 — Poslední suchý list na mech vlhký snesu,  
 děl vítr u sebe a huláká při práci.

5 Však duby nechápou, habry nerozumí,  
 ryšavé chocholy se kymácí a chřestí.  
 Jde večer mlhavý, lesy vstříc mu šumí,  
 kos zpívá unyle o lásky těžkém štěstí.

10 A břízky, ořeší pro snubní dny roucha  
 již mají v poupatech a důvěřivě stojí.  
 Již v plném potoku zbojnický proud šplouchá.  
 Sám stojím na lávce. Sám s novou silou svojí.

Modrých zvonců koniklece  
rozeseto po stráni.  
Mrzutá a kalná mračna  
chladný větrík pohání.

5

Modré zvonce koniklece  
dřímou v šedém kožichu.  
Jaro někde přikrčeno  
brouká sobě potichu.

Anemone nemorosa,  
bílá, křehká, svadající;  
v chladných kapkách rosa stéká  
po narůžovělé líci.

5 Tílko k tílku přituleno;  
kdosi mimo šel a tleskal.  
První koberec to jarní  
pro Mládí, jež vyšlo ze skal.

10 První zeleň v rezi lesů,  
bledá, měkká, rozechvěná.  
Pod čekajícími stromy  
první mladá, nahá žena.

Z vonného krystalu sněhu  
delikátně řezané kalichy,  
convallaria majalis,  
česky: konvalinka.

5 Panenská nahota dívky  
uprostřed dvou zelených závojů.  
Dráždivá vůně, něha, stud.  
Plod bude červený.

10 Nemilují té vůně  
hysterické ženy a nemocní:  
příliš ukryté vášně jim  
rozklad připomíná.

15 V mladé však zeleni jarní,  
v snubních písních ptáků zmámených  
nám ten sladký stud slibuje  
červnovou rozkoš.

Pojď, milenko a ženo, v les,  
je tolik sladký jarní den.

Čím zoufalej jsem k zemi kles  
a zradil vlastní sen,  
5 tím pevněji chci znovu stát  
a horoucněji milovat  
tebe a život a sen.

Lesk zelených svých očí nech  
na mojí hlavě spočinout,  
10 když doubím voní země dech,  
zeleně chví se proud.  
A zapadneme v chladný stín,  
kde znova dáš mi teplý klín,  
sebe a život a sen.

15 Pak ve snách naše statečnost  
vykope v mechu vlhký hrob,  
kam uložíme minulost  
a bolest hořkých dob,  
a všemi květy, jež má háj,  
20 jej skryjem... A mně vrátí máj  
tebe a život a sen.

5      Pane barone z B., vy jste troup,  
         tehdy stál jste tam jako sloup,  
         v lese na kraji výstražné dřevo,  
     že se nesmí napravo, že se nesmí vlevo,  
         špatně otesaný trám,  
         pane barone, to vy sám,  
         aristokratické střevo.

10      Pane barone z B., škoda slov,  
         špatně vydařil se ten lov;  
     teď se, hrdino, dojemně mstíte,  
     až vás slušně navštívím, tak mě vyhodíte,  
         žije velký kapitál!  
     Rád bych se však nakonec smál,  
         aristokrate, víte?

15      Pane barone z B., bůh vás chraň,  
         já jsem pro progresivní daň,  
         v lese ledacos někdy se stane,  
     rudá krůpěj vpije se, když do mechu skane.  
         Milióny jsou zločinem.  
 20      Člověk všeho schopný jsem:  
         pozor dejte si, pane!

Oh, dubiny, hymnu vám slibuji,  
 maličký důkaz, jak vás miluji, —  
     však teď mám krátký dech  
 pro vaše rozlohy, pro vaše vůně,  
 5 pro srny a ptáky, pro hmyz a tůně,  
     pro sametový mech.

Jsem pták váš smutný, znavený,  
 jenž v horku žízni celé dny,  
     a dušička, srdce je tupé.  
 10 Mám v knoflíkové dírcce rudý mák,  
 ale jsem docela krotký pták,  
     jenž mechem cupity cupe.

Někde jsem křídla si ochromil,  
 a teď bych jen pil a pil a pil,  
 15      však kocovin nutno se bát...  
 Tož nějak se, lesy, shodneme spolu,  
 hleděl bych nahoru, musím však dolů,  
     žel, že i básník má hlad.

Za slíbené honorář vybírám denně,  
 20 k večeři, k obědu nosívám ženě,  
     děkuji, lesy, děkuji.  
 Za hříbečky, kuřátka, kozáky,  
 za pečárky, janky, růžáky,  
 za holoubky, smrže a modráky,  
 25      děkuji, lesy, děkuji,  
 tu hymnu vám, lesy, slibuji,  
 z věčného kovu ji ukuji,  
     řekněme: snad.

Pomalu se vleču, vleču,  
vím, že smrti neuteču,  
ohýbám se k zemi.  
Nad hlavou mi lesy šumí,  
5 oh, ta stromiska to umí,  
chvěju se, chvěju.

Měl jsem také mnohé vlohy,  
teď však klesají mi nohy,  
usedám do mechu.  
10 Opírám se o dubisko,  
jsem tak malý a tak nízko,  
chvěju se, chvěju.

Oči se mi zavírají,  
zpívá pták a stromy hrají  
15 v samotě a v tichu.  
Splývám s trávou, splývám s kmeny,  
člověk chůzí unavený,  
modlím se k lesu.

By mne přijal za své dítě  
20 a mne změnil okamžitě  
v tvrdou krásu dubu,  
by mne zdvihl rovně k nebi  
s věnci v rozložené lebi,  
modlím se k lesu.

Pevně utkvím v živné zemi,  
25 domov ptáků s nadějemi,  
porostu a uzrám.  
Přijde člověk, podetne mě,  
padnu, zachvěje se země,  
30 neshniju, shořím.